

виконавчої влади та громадськості за єдиними програмами, що зумовлює єдине розуміння підходів, механізмів та інструментів, а отже й їх взаємодії.

Використані джерела

1. Абрамов Л. К. Центр місцевої активності на базі будинку культури: методологія та технологія розвитку територіальної громади / Л. К. Абрамов, Т. В. Азарова. – Кіровоград : ІСКМ, 2010. – 116 с.
2. Семенченко Ф. Г. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти організації політичної влади [Електронний ресурс] / Ф. Г. Семенченко // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. 2014. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2014_1_26
3. Сучасна бібліотека: розвиваємо місцеві громади. Програма “Бібліоміст”, 2012. 32 с.
4. Чорна Н. П. Економічний розвиток та його екологічні наслідки. Прикладна економіка – від теорії до практики : зб. тез доп. першої всеукр. наук.-практ. конф. [м. Тернопіль, 15 жовт. 2015 р.] / редкол. : Б. О. Язлюк, П. Р. Пуцентейло, Ю. І. Гайда [та ін.] ; відп. за вип. П. Р. Пуцентейло. – Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2015. – С. 151-154.

Олексюк Людмила

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Желюк Т.Л.)

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ МИКУЛИНЕЦЬКОЇ ОТГ

В умовах децентралізації, яка зараз знаходиться в своїй чи не найбільш активній фазі, спроможні громади отримують широкі повноваження від державних інституцій та ресурси на підставах, визначених нормами чинного законодавства. Вони є відповідальними перед своїми мешканцями за формування комфортного та безпечного середовища проживання. Для цього потрібен розвиток – прогнозований та вмотивований. Потрібне планування розвитку та планування простору. Щоб використати раціонально та ефективно наявні ресурси та виконати поставлені перед новоствореними громадами цілі та завдання, дуже важливим є застосування такого принципу державного управління як стратегічне планування, що передбачає формування якісної місцевої стратегії розвитку і чіткий план її реалізації.

Під час формування Плану заходів з реалізації Стратегії враховуються всі можливі джерела фінансування та реальність залучення для його виконання необхідних ресурсів: державний та місцевий бюджети, кошти проектів міжнародної допомоги, державні та міжнародні гранти, приватні інвестиції, кошти населення тощо. План заходів з реалізації Стратегії має бути розроблений таким чином, щоб забезпечити узгодження зі стратегічними цілями і врахування визначених найважливіших проблем розвитку, які можуть

бути вирішені, виходячи з повноважень органу місцевого самоврядування та ресурсів, які для цього можуть бути залучені.

Процес розроблення Стратегії розвитку Микулинецької об'єднаної громади на 2017-2025 рр. здійснювався із максимально можливим широким залученням різних місцевих груп інтересів (у т. ч. проведення поглибленого соціологічного дослідження, залучення до роботи над стратегічним документом широкого представництва місцевого середовища – стратегічні сесії за участю представників влади, громадськості та бізнесу, широке громадське обговорення, акцент на співпраці). Такий підхід повинен в майбутньому слугувати гарантією більшої участі мешканців у вирішенні питань, пов'язаних з місцевим розвитком. Виконання завдань, окреслених в Стратегії вимагатиме тісної співпраці всіх зацікавлених сторін, яка з плином часу буде мати шанс переродитись у співвідповідальність і лише потім, як наслідок, сформує реальне підґрунтя для спільного прийняття рішень.

Підставами для успішного розвитку економічного і підприємницького потенціалу є наявність успішних виробничих підприємств на території громади («Микулинецький Бровар», Микулинецький ливарний завод «Булат», фермерські господарства у сільських територіях тощо), що водночас формують інвестиційну привабливість громади; наявність вільних земельних ділянок для інвесторів; велика площа родючих земель с/г призначення; сприятливі умови для годівлі домашньої худоби; потужний рекреаційно-туристичний потенціал, в тому числі два діючі бальнеологічні комплекси – водолікарня та санаторій «Медобори», наявність на території громади привабливих туристичних об'єктів – залишків замку, костелу Пресвятої Трійці, колишнього Палацу графа Рея, Музейно-меморіальний комплекс Кардинала Йосифа Сліпого у селі Заздрість.

В процесі опрацювання матеріалів діагностики стану громади, в рамках обговорення Стратегічної групи та із врахуванням результатів соціологічного дослідження думки мешканців було визначено два стратегічні пріоритети, які повинні стати підставою майбутнього розвитку Микулинецької об'єднаної громади. Цими пріоритетами є: розвиток місцевої економіки; підвищення якості життя, середовища і якості послуг для мешканців громади.

Сформульовані таким чином пріоритети становлять одночасно головні цілі Стратегії, в рамках яких громада повинна сконцентрувати лівову частку власних ресурсів: фінансових, трудових, часових. Діяльність у визначених напрямках повинна здійснюватися із широким залученням різних партнерів – публічних, комерційних, соціальних.

Джерелами отримання коштів на фінансування запланованих заходів можуть бути фонди державних програм, які реалізуються міністерствами, регіональними та національними установами і спрямовані на реалізацію

проектів регіонального і місцевого розвитку, а також програми, що фінансуються міжнародними фондами та програмами (наприклад, Державний фонд регіонального розвитку, Програма «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність», Програма Транскордонного Співробітництва Польща-Білорусь-Україна 2014-2020, Північна екологічна фінансова корпорація, Швейцарсько-український проект "Підтримка децентралізації в Україні", Проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), Проект USAID «Підтримка аграрного і сільського розвитку», Програма розвитку ООН в Україні, Програма Ради Європи "Децентралізація і територіальна консолідація в Україні", Міжнародний фонд "Відродження" і т.п.).

Даний перелік міжнародних фондів, програм і проектів не є виключним. На ринку з'являються нові суб'єкти, які готові фінансувати проекти місцевого розвитку на вигідних умовах для обох сторін. Проте для отримання фінансової допомоги від більшості фондів, програм і проектів необхідно передбачити власний внесок в його реалізацію. Чимало програм передбачають, що фінансування отримують неприбуткові організації (а не безпосередньо орган місцевого самоврядування), які будуть надавати певні послуги. Окрім цього у реалізації запланованих заходів суттєву допомогу можуть надати вітчизняні громадські організації, діяльність яких спрямована на розвиток у практично всіх сферах.

Враховуючи вищенаведене, в будь-якому випадку виникає необхідність аналізу фінансової достатності громад із погляду надходжень від підприємців до місцевих бюджетів, складниками яких є плата за державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності, плата за торговий патент за здійснення деяких видів підприємницької діяльності, єдиний податок для суб'єктів підприємницької діяльності тощо, з метою розроблення шляхів вирішення існуючих проблем. Так, науковцями проводяться дослідження даного питання. В результаті чого назріває висновок про необхідність створення у громадах розвинутої власної фінансової інфраструктури, складниками якої є «фінансові інститути, фінансові технології і фінансовий інструментарій; вжиття заходів до розкриття підприємницького потенціалу громад та застосування публічно-приватного партнерства, з метою раціонального використання бюджетних коштів, залучення інвестицій та належного виконання стратегічних цілей та завдань громади.